

Nr 72.

Af herrar **Tynell** och **Rissén**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inrättande af en byrå eller kommission för utredning och förslag i löneroglerings- och omorganisationsfrågor.

Alltför väl torde den omständigheten vara känd, att, då tiden närmat sig för löneroglering inom något statens verk eller omorganisation af samma varit förestående, omfattande utredningar igångsatts för inhämtande af tillförlitliga uppgifter i hvad angått lefnadsomkostnader, hyrespriser, skatteförhållanden o. d. å olika orter inom landet. De personer, som haft i uppdrag att åvägabringa behöfligt materiel, bearbeta detsamma samt slutligen afgifva förslag i ena eller andra riktningen, hafva tillsammans benämnts för kommitté eller kommission.

Antalet sådana kommittéer eller kommissioner, hvilka, med uppdrag som nyss nämnts, varit i verksamhet år efter år, torde vara svårt att uppgifva. En erinran om att under de senaste åren dylika varit tillsatta för telegrafverket, statens järnvägar, postverket, tullverket, fångvården m. fl. tro vi är tillräcklig för att hvar och en skall kunna förstå, att vi befinna oss i ett kommittétidehvarf, som är för svenska staten synnerligen kostbart. En liten axplockning ur endast sjätte och sjunde hufvudtitlarna, afseende extra anslag, som utbetalats från statskontoret, visar nämligen följande större summor:

Upptaget i staten:		Kronor.
År 1903:	Till post- och telegrafkommittén	38,953: 02
» 1904:	» tullstatskommittén	29,042: 59
» 1907—08	» kommitterade för omorganiserandet af järnvägsstyrelsen och löneroglering för samma styrelse och järnvägsstaten	55,822: 43

År 1905:	Till löneregeringskommittén af den 3 oktober 1902	49,671: 24
» 1906:	» d:o	25,288: 21
» 1907:	» d:o	29,603: 66
» 1908:	» d:o	31,617: 62
» 1909:	» d:o	35,027: 30
» 1910:	» d:o	27,769: 79

Beträffande alltredan utförda kommittéuppdrag i löneregerings- och omorganisationsfrågor för exempelvis ofvan uppräknade verk, kan om dessa just icke sägas, att de bidragit till hvad de bort göra, nämligen åstadkommandet af enhetliga eller likformiga bestämmelser i såväl aflönings- som befordringshänseende för de olika verkens personalgrupper, hvilka i fråga om ekonomiska behof och social ställning äro jämförbara. Gällande aflöningsstater för de olika verken, som Riksdagen under årens lopp på grund af framlagda förslag haft att pröfva och fastställa, äro talande bevis härför. Och känt är väl för öfrigt, hurusom påminnelser brukat afgifvas från än den ena personalgruppen och än den andra inom de olika verken, då förslag framkommit, hvarigenom dessa ställts i en sämre ekonomisk ställning än motsvarande grupper inom andra verk.

Genom omorganiserandet af flera af statens verk har man sökt upptaga de kraf, som närvarande tid synnerligast ställer i fråga, nämligen sparsamhet och praktiskhet. Huruvida nyligen företagna omorganisationer komma att fylla dessa anspråk, behöfva vi ej inlåta oss på. Vi hysa blott en tanke om, att på kommittéväsandets område vore åtskilliga förmåner att ernå, icke minst beträffande sparsamhet och praktiskhet.

En fråga ställa vi därför upp och den är, att Riksdagen bör taga i öfvervägande, dels om utsikter finnas att *för mindre kostnader än hittills varit fallet* få utredningar utförda och förslag afgifna i löneregerings- och omorganisationsfrågor och dels huruvida kommande löneregeringar och omorganisationer för jämförbara verk lämpligen kunna, *för vinnandet af likformighet i löne-, befordrings- och andra hänseenden*, centraliseras.

I fråga om sättet att gå till väga för realiserandet af andragna spörsmål hafva vi tänkt, att hittills praktiserade systemet med tillfälliga kommittéer upphörde samt att *en obligatorisk utrednings- och förslagsafgifvande byrå eller kommission inrättades med säte i hufvudstaden*. Denna byrå eller kommission borde bestå af minst 5 ledamöter, däraf 2 tjänstemän (en af högre och en af lägre grad), hvilka borde åtnjuta lämpliga fasta aflöningsförmåner.

Fördelarne med en sådan byrå eller kommission ligga i öppen dag.

Förutom, som vi tro, att utrednings- och kommittékostnaderna komme att nedbringas i jämförelse med hvad staten nu får vidkännas, skulle bl. a. en likformighet i aflöningsförmåner och befordringsmöjligheter för de olika verkens personal omsider kunna åvägabringas; lönerogleringar eventuellt omorganisationer för jämförbara verk skulle efter vissa mellantider kunna underställas Riksdagens pröfning *på en gång*. Riksdagens arbete skulle härigenom betydligt underlättas, och personalen, de jämförbara grupperna inom de olika verken, skulle känna en tillfredsställelse öfver att hafva blifvit lika tillgodosedda.

I enlighet med hvad vi sålunda andragit, tillåta vi oss vördsammast hemställa,

att Riksdagen ville besluta att i skrifvelse hos
Kungl. Maj:t anhålla

dels om utredning:

1) huruvida det skulle blifva för staten ekonomiskt fördelaktigt att i stället för hittills tillämpade systemet med särskilda löneroglerings- och omorganisationskommittéer inrätta en obligatorisk utrednings- och förslagsgifvande byrå eller kommission, samt, frånsedt den ekonomiska sidan häraf;

2) huruvida för framtiden lönerogleringar och omorganisationer lämpligen kunna och böra, för vinnandet af likformighet i löne-, befordrings- och andra hänseenden för så många statens verk som möjligt, underställas en sådan byrås eller kommissions utredning och förslag;

och dels

att Kungl. Maj:t måtte för Riksdagen framlägga förslag i ärendet.

Stockholm den 26 januari 1910.

Janne Tynell.

Hjalmar Rissén.